

TATA STEEL-TOERNOOI Tussenbalans van Hans Böhm na acht speelronden

'DE DAMES ZIJN DE GROTE UITBLINKERS'

Na acht van de dertien speelronden komt er tekening in de strijd bij het Tata Steel-schaaktoernooi. Hoe vergaat het de Nederlanders en wat valt verder op? Hans Böhm, voormalig deelnemer in Wijk aan Zee en schrijver van de schaakrubriek in *De Telegraaf*, kan deze vragen als geen ander beantwoorden. Voor de opvallendste deelnemer, de Amerikaanse 'valsspeler' Hans Niemann, heeft hij geen goed woord over.

door
Willem
Held

SCHAKEN

Vier uur lang staat hij op het podium van café De Zon, vlak naast Dorpshuis De Moriaan waarin het schaaktoernooi zich afspeelt. Het café zit tjokvol met schaakamateurs als Hans Böhm de partijen analyseert en in discussie gaat met zijn toehoorders. Op een groot videoscherm wordt geschakeld tussen de partijen en geschoven met stukken om vervolgsenario's te schetsen. Böhm zit doorgaans goed met zijn voorspellingen en bekritiseert de salonremise van de Chinezen Liren Ding en Yi Wei in niet mis te verstane bewoordingen. „Ze doen er niks voor, ze werken niet.”

Heeft Böhm (74) na een lange middag van passiepreken nog wel energie om door te praten over schaken? En dat ook nog op 'een lager niveau' dan dat van alle schaakfreaks in dit etablissement. „Natuurlijk. Vraag maar!”

Er zijn veel deelnemers uit India en China. Zijn in die landen de meeste toppers van tegenwoordig te vinden?

Böhm: „Heel lang kwamen de topschakers vooral uit Rusland. Dat waren een soort staatsamateurs die professioneel te werk konden gaan. Nu zijn India en China de nieuwe economieën waar inspraak is van een echte schaakschool. In India plukken ze de vruchten van het succes van voormalig wereldkampioen Viswanathan Anand. Succes geeft een boost. Dat zie je ook in andere sporten. Nadat Raymond van Barneveld wereldkampioen darts werd, kwamen in Nederland de ambitie, de media-aandacht en de serieuze sponsoring. Als dat hele circus eenmaal draait, gaat zo'n sport groeien.”

Magnus Carlsen, de beste schaker ter wereld, was hier lang vaste klant maar doet nu

Hans Böhm is niet erg gepharmeerd van zijn naamgenoot, Hans Niemann. In de vijfde ronde van de huidige editie van het Tata Steel-schaaktoernooi verliest de Amerikaan van het Nederlandse talent Eline Roebers.

FOTO
JURRIAN
HOEFSMIT

niet mee. Is dat een groot gemis?

„Ja, ik mis Carlsen enorm. Hij is de beste schaker sinds hij wereldkampioen werd in 2013 en dat is hij nog steeds met afstand. Maar ja, hij is het hele circus blijkbaar een beetje zat. Liren Ding is nu de wereldkampioen, maar niet de beste schaker. Hij komt op een gedeelde tweede plaats, met nog een stuk of zes goeie uitdagers van Carlsen. Ding laat op dit moment niks bijzonders zien. Hij speelt geen briljante partijen die de wereld overgaan. Net komt hij in tien minuten tot remise. Dat verwacht je niet van de wereldkampioen.”

Hans Niemann, de Amerikaan die lang in opspraak was wegens (vermeend) vals spel, doet hier mee in de B-groep. Hij belooft voor dit toernooi dat hij zijn groep zou winnen en dat hij ooit wereldkampioen gaat worden. Zie je dat

gebeuren?

„Laten we om te beginnen even vaststellen dat de affaire een enorme impact heeft gehad op de schaakwereld. Het is niet voor niks dat de toeschouwers in de toernooizaal hun telefoon nu moeten uitzetten. Het is niet voor niks dat de spelers, voordat ze de toernooizaal binnenkomen, van de voeten tot aan de kruin met een scanner worden gecontroleerd. Niemann is die strafzaak aangegaan na de beschuldigingen van Carlsen en daardoor was het een tijdje moeilijk hem uit te nodigen voor toernooien. Nu over-

Hans Böhm

schreeuwt hij zichzelf. Hij wil zichzelf rechtvaardigen door te beweren dat hij wereldkampioen zal worden. Nou, ik durf iedere weddenschap daarover met hem aan. Hij wordt in geen enkele discipline wereldkampioen. En hij gaat hier ook niet promoveren. Kijk maar eens hoe hij zijn eigen kansen om zeep helpt.”

Er doen hier vier vrouwen mee. Met name de Chinese wereldkampioene Wenjun Ju en 17-jarige Nederlandse Eline Roebers (bij de Challengers) zijn bijzonder. Hoe vind je dat ze het doen?

„Ze doen het geweldig goed, want ze worden voor de leeuwen gegooid. Op papier zijn ze de allerswaksten van hun groep. Niet omdat ze vrouw zijn, maar simpelweg omdat hun rating veel lager is dan die van de anderen. Dus elke ronde zitten ze tegenover iemand van

wie ze op papier zouden moeten verliezen. Maar Ju heeft nog maar twee keer (!) verloren en doet het dus ongelooflijk goed. Hetzelfde geldt voor Eline, die al twee keer heeft gewonnen. Die dames zijn eigenlijk de grote uitblinkers, want zij presteren bovenmatig.”

Hoe gaat het met titelverdediger Anish Giri?

„Hij zal zonder twijfel in de topdrie eindigen en daarmee zou hij volledig voldoen aan de verwachtingen. Giri verliest zelden en kan - net zoals Carlsen - kleine voordeeltjes goed uitbuiten. Hij is een volwaardige vertegenwoordiger van de mondiale schaaktrop en het is jammer dat hij zich niet heeft geplaatst voor kandidatentoernooi van dit jaar. Daar heeft hij wel het constante niveau voor.”

Jorden van Foreest won dit toernooi in 2021, maar gaat in deze editie nog niet zo goed.

„Jorden is een briljante speler, eigenlijk een kunstenaar. Het is gewoon een lust om naar hem te kijken, want zijn partijen zijn altijd interessant. Hij gooit de beuk erin, hij offert wat of doet iets raars. Twee jaar geleden, toen alles mee zat, bracht hem dat de titel. Aan de andere kant, als het tegenzit, wordt dat kunstzinnige afgestraft. Het is maar net hoe het balletje rolt. Ik hoop dat hij zich herpakt.”

Max Warmerdam, de derde Nederlander bij de Masters, doet het heel goed. Wat is over hem te zeggen?

„Max Warmerdam is echt iemand van deze tijd. Je ziet tegenwoordig geen buiken meer maar slanke mannen in mooie pakken. En 's avonds is de hotelbar leeg. Ie-

deren is op z'n kamer om zich met de computer voor te bereiden. Max is een hele intelligente en getalenteerde jongeman die met computers is opgegroeid en ze gebruikt om zichzelf te ontwikkelen. Hij overtreft tijdens dit toernooi de verwachtingen en het zou heel knap zijn als hij hier rond de vijftig procent kan blijven hangen.”

TATA STEEL CHESS TOURNAMENT 2024

TUSSENSTANDEN na 8 van 13 ronden

MASTERS

1.	Giri	5
	Gukesh (Ind)	
	Firouzja (Fra)	
4.	Praggnanandhaa (Ind)	4,5
	Nepomniachtchi (Rus)	
	Abdusatorov (Oez)	
	Vidit (Ind)	
8.	Warmerdam	4
	Wei (Chi)	
10.	Ju (Chi)	3,5
	Ding (Chi)	
12.	Van Foreest	3
13.	Maghsoodloo (Ira)	2,5
	Donchenko (Dui)	

CHALLENGERS

1.	Maurizzi (Fra)	5,5
2.	L'Ami	5
	Salem (VAE)	
	Mendonca (Ind)	
8.	Niemann (VSt)	4
10.	Vrolijk	3,5
14.	Roebers	2